

Плани семінарсько-практичних занять для студентів денної форми навчання

з дисципліни «Практикум з соціальної психології»

Змістовий модуль 1. Специфіка наукового дослідження в соціальній психології.

Семінарсько-практичне заняття 1.

Тема: Соціально-психологічні явища.

1. Механізми виникнення соціально-психологічних феноменів.
2. Аналіз соціально-психологічних явищ.
3. Аналіз художніх текстів з метою виявлення соціально-психологічних явищ.

Література.

1. Андреева Г.М. Социальная психология: [Учеб. для высших учеб. заведений] / Г.М. Андреева. – М.: Аспект Пресс, 2004. – 365 с.
2. Анализ содержания текста и его применение в психологии / В. Д. Грачин – М., 2004. – 206 с.
3. Битянова М.Р. Социальная психология; наука, практика и образ мыслей: [Учебное пособие для студентов вузов] / М.Р. Битянова. – М.: ЕКСМО-ПРЕСС, 2001. – 576 с.
4. Пайнс Э. Маслач К. Практикум по социальной психологии. / Э. Пайнс, К. Маслач. (Серия «Практикум по психологии») - СПб., Питер, 2001. - 528 с.
5. Савранский И. Л. Психологические проблемы художественного творчества и восприятия художественного произведения / И. Л. Савранский // Психологический журнал. – 1987. – № 2. – С. 136-145.

Семінарсько-практичне заняття 2.

Тема: Методи соціально-психологічної науки.

1. Спеціалізовані методи соціально-психологічних досліджень.
2. Специфіка обробки та інтерпретації даних.
3. Особливості застосування методів в соціально-психологічних дослідженнях.

Література.

1. Андреева Г.М. Социальная психология: [Учеб. для высших учеб. заведений] / Г.М. Андреева. – М.: Аспект Пресс, 2004. – 365 с.
2. Методы социальной психологии / Под ред. Е.С. Кузьмина, В.Е. Семенова. – Л.: Изд-во ЛГУ, 1977
3. Методы социально-психологического исследования: [Учебное пособие для вузов] / Под ред. Т.В. Фоломеевой. – Кемерово: Юнити, 2002. – 277 с.
4. Корнев М.Н., Коваленко А.Б. Соціальна психологія: [підруч. для студ. вищ. навч. закл.] / М.Н. Корнев, А.Б. Коваленко. – К.: “Геопринт”, 2006. – 400 с.
5. Семенов В.Е. Метод изучения документов в социально-психологических исследованиях. / В.Е. Семенов. - Л.: Изд-во ЛГУ, 1983. – 104 с. – Гл.1.

Семінарсько-практичне заняття 3.

Тема: Спостереження та експеримент як методи соціальної психології.

1. Аналіз класичних експериментів.
2. Етапи підготовки та проведення експериментального дослідження.
3. Особливості застосування методу спостереження в дослідженнях соціально-психологічних явищ.
4. Програма спостереження.

Література.

1. Андреева Г.М. Социальная психология: [Учеб. для высших учеб. заведений] / Г.М. Андреева. – М: Аспект Пресс, 2004. – 365 с.
2. Корнев М.Н., Коваленко А.Б. Соціальна психологія: [підруч. для студ. вищ. навч. закл.] / М.Н. Корнев, А.Б. Коваленко. – К.: “Геопринт”, 2006. – 400 с.
3. Методы социальной психологии / Под ред.Е.С. Кузьмина, В.Е.Семенова. – Л.: Изд-во ЛГУ, 1977
4. Методы социально-психологического исследования: [Учебное пособие для вузов] / Под ред. Т.В. Фоломеевой. – Кемерово: Юнити, 2002. – 277 с.
5. Морено Я.Л. Социометрия: экспериментальный метод и наука об обществе. / Я.Л. Морено. - М., 2001
6. Пайнс Э. Маслач К. Практикум по социальной психологии./ Э.Пайнс, К. Маслач (Серия «Практикум по психологии») - СПб., Питер, 2001. – 528 с.
7. Семенов В.Е. Метод изучения документов в социально-психологических исследованиях./ В.Е. Семенов. - Л.: Изд – во ЛГУ, 1983. – 104 с. – Гл.1.

Семінарсько-практичне заняття 4.

Тема: Методи соціальної психології: опитування, аналіз продуктів діяльності, моделювання та контент-аналіз, соціометрія.

1. Дослідження продуктів діяльності окремих індивідів і груп (документи, контрольні роботи, малюнки т.п.).
2. Застосування контент-аналізу при роботі з документами.
3. Застосування опитування у соціально-психологічних дослідженнях.
4. Соціометричний метод дослідження стосунків у групі.

Література.

1. Андреева Г.М. Социальная психология: [Учеб. для высших учеб. заведений] / Г.М. Андреева. – М: Аспект Пресс, 2004. – 365 с.
2. Богомолова Н.Н., Стефаненко Т.Г. Контент – анализ. Спецпрактикум по социальной психологии. – М.:Изд-во МГУ, 1992.
3. Корнев М.Н., Коваленко А.Б. Соціальна психологія: [підруч. для студ. вищ. навч. закл.] / М.Н. Корнев, А.Б. Коваленко. – К.: “Геопринт”, 2006. – 400 с.
4. Методы социальной психологии / Под ред.Е.С. Кузьмина, В.Е.Семенова. – Л.: Изд-во ЛГУ, 1977

5. Методы социально-психологического исследования: Учебное пособие для вузов/ Под ред. Т.В. Фоломеевой. – Кемерово: Юнити, 2002. – 277 с.
6. Пайнс Э. Маслач К. Практикум по социальной психологии./ Э.Пайнс, К. Маслач (Серия «Практикум по психологии») - СПб., Питер, 2001. – 528 с.
7. Семенов В.Е. Метод изучения документов в социально-психологических исследованиях./ В.Е. Семенов. - Л.: Изд – во ЛГУ, 1983. – 104 с. – Гл.1.
7. Ядов В.А. Социологическое исследование. Методология. Программа. Методы / В.А. Ядов. – М.: Наука, 1972. 2-е изд., 1988
8. Ядов В.А. Стратегия социологического исследования. Описание, объяснение, понимание социальной реальности / В.А. Ядов. – М.: «Добросвет» 2001. – 596 с.

Змістовний модуль 2. Соціально-психологічне дослідження особистості.

Семінарсько-практичне заняття 5.

Тема: Дослідження особистості в соціальній психології.

1. Особливості дослідження особистісних деформацій та проявів асоціальної поведінки.
2. Діагностика соціально-психологічних особливостей особистості.
3. Феномен соціалізації як об'єкт аналізу у соціальній психології.
4. Робота з методиками визначення соціально-психологічних особливостей особистості (Т.Лірі, В.В.Бойко, Куна-Макпартленда, Р.Кетелла).

Література.

1. Андреева Г.М. Социальная психология: [Учеб. для высших учеб. заведений] / Г.М. Андреева. – М.: Аспект Пресс, 2004. – 365 с.
2. Аронсон Э., Уилсон Т., Эйкерт Р. Психологические законы поведения человека в социуме. / Э.Аронсон, Т. Уилсон, Р. Эйкерт. - СПб – М., 2002
3. Белинская Е.П., Тихомандрицкая О.А. Социальная психология личности: [Учебное пособие для вузов]/ Е.П. Белинская, О.А. Тихомандрицкая. – М.: Аспект Пресс, 2001. – 301 с.
3. Большая энциклопедия психологических тестов / сост. А. Карелин – М.: Изд-во Эксмо, 2005. – 416 с.
4. Корнев М.Н., Коваленко А.Б. Соціальна психологія: [підруч. для студ. вищ. навч. закл.] / М.Н. Корнев, А.Б. Коваленко. – К.: «Геопринт», 2006. – 400 с.
5. Пайнс Э. Маслач К. Практикум по социальной психологии./ Э.Пайнс, К. Маслач (Серия «Практикум по психологии») - СПб., Питер, 2001. – 528 с.
6. Петрунько О. В. Діти і медіа: соціалізація в агресивному медіасередовищі / О. В. Петрунько: монографія. – 2-ге вид. – Ніжин: ТОВ Видавництво «Аспект-Поліграф», 2011. – 480 с.

Змістовний модуль 3. Прикладні аспекти соціальної взаємодії і спілкування.

Семінарсько-практичне заняття 6.

Тема: Проблема спілкування в соціальній психології.

1. Зміст повідомлення. Вплив раціональних та емоційних аргументів.
2. Ефективність активно пережитої та пасивно сприйнятої інформації.
3. Ефективність особистого контакту з комунікатором та засобів масової інформації.

4. Специфіка аудиторії: самооцінка слухачів, вік та їх погляди. Реакція на зміст повідомлення. Маніпуляції з відволікання уваги для позбавлення контраргументів. Незацікавлена та незацікавлена аудиторія.

5. Експерименти з дослідження стереотипу фізичної привабливості. Фізична привабливість та феномен «відповідності зовнішнім даним партнера». Культурні детермінанти фізичної привабливості.

6. Визначальні чинники тривалості-короткочасності атракції. Дослідження асоціативної симпатії та антипатії (П. Левінські).

Література.

1. Андреева Г.М. Психология социального познания. [Учебное пособие для вузов] / Г.М. Андреева. – М.: Аспект-Пресс, 1997 – 239 с.
2. Андреева Г.М. Социальная психология. [Учебник для высших учебных заведений] / Г. М. Андреева.– М.: Аспект-Пресс, 1999 – 376 с.
3. Берн Э. Игры, в которые играют люди. Люди, которые играют в игры. / Э. Берн. / под общ. ред М.С. Мацковского – М.: «Университетская книга», 1998 - 246 с.
4. Корнев М.Н., Коваленко А.Б. Соціальна психологія: [підруч. для студ. вищ. навч. закл.] / М.Н. Корнев, А.Б. Коваленко. – К.: “Геопринт”, 2006. – 400 с.
5. Москаленко В.В. Соціальна психологія. [Підручник для студ. вищих навч. закладів. Вид. 2-е доп. та випр.] / В.В. Москаленко. - К.: Центр учбової літератури, 2008 – 688 с.
6. Пайнс Э. Маслач К. Практикум по социальной психологии./ Э.Пайнс, К. Маслач (Серия «Практикум по психологии») - СПб., Питер, 2001. – 528 с.
7. Філоненко М.М. Психологія спілкування. [Підручник для студ. вищих навч. закладів] / М.М. Філоненко. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 224 с.

Семінарсько-практичне заняття 7.

Тема: Особливості процесів соціального пізнання.

1. Теорія атрибуції Фріца Гайдера.

2. Атрибуції здорового глузду : Г.Келлі про раціональні критерії інтерпретації інших (сталість, винятковість, подібність).

3. Правила об'єднання інформації: важливість рис, ефект „першості”. Вплив особистих вражень та очікувань на інтерпретацію подій.

4. Механізми соціального пізнання: емпатія, ідентифікація, рефлексія, стерео типізація тощо.

5. Приклади інтуїтивного мислення. Феномен „хіндсайту” („я так і знав!”). 6. Сприйняття та інтерпретація подій (каузальна атрибуція). Ілюзорне мислення: пояснення випадкових подій. Ілюзорний взаємозв'язок. Ілюзія контролю. Повернення до середнього („регрес до норми”). Взаємовплив настрою та суджень.

Література.

1. Андреева Г.М. Психология социального познания. [Учебное пособие для вузов] / Г.М. Андреева. – М.: Аспект-Пресс, 1997 – 239 с.
2. Андреева Г.М. Социальная психология. [Учебник для высших учебных заведений] / Г. М. Андреева.– М.: Аспект-Пресс, 1999 – 376 с.

3. Бодалев А.А. Восприятие и понимание человека человеком / А.А. Бодалев – М.: Педагогика, 1982. – 200 с.
4. Бодалев А.А. Психология межличностного познания /А.А. Бодалев – М.: Педагогика, 1981.
5. Корнев М.Н., Коваленко А.Б. Соціальна психологія: [підруч. для студ. вищ. навч. закл.] / М.Н. Корнев, А.Б. Коваленко. – К.: “Геопринт”, 2006. – 400 с.
6. Москаленко В.В. Соціальна психологія. [Підручник для студ. вищих навч. закладів. Вид. 2-е доп. та випр.] / В.В. Москаленко. - К.: Центр учбової літератури, 2008 – 688 с.
7. Пайнс Э. Маслач К. Практикум по социальной психологии./ Э.Пайнс, К. Маслач (Серия «Практикум по психологии») - СПб., Питер, 2001. – 528 с.
8. Філоненко М.М. Психологія спілкування. [Підручник для студ. вищих навч. закладів] / М.М. Філоненко. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 224 с.

Модуль 2.

Змістовий модуль 1. Прикладні аспекти вивчення малої групи.

Семінарсько-практичне заняття 8.

Тема: Дослідження групи в соціальній психології.

1. Дослідження та аналіз основних характеристик малої групи.
2. Понятійна схема дослідження груп. Обов'язкові параметри опису груп в соціальній психології.
3. Робота з методиками дослідження групової композиції. Робота з методиками дослідження основних характеристик групи (соціометрія, методика Михалюк, Шалито).

Література.

1. Андреева Г. М. Социальная психология. [Учебное пособие для вузов] / Г.М. Андреева. - М., 1999. - 376 с.
2. Корнев М.Н., Коваленко А.Б. Соціальна психологія. [Підруч. для студ. вищ. навч. закл.] / М.Н. Корнев, А.Б. Коваленко. - К.: Геопринт, 2006. - 400 с.
3. Кричевский Р.Л., Дубовская Е.М. Социальная психология малой группы.[Учебное пособие для вузов] / Р.Л. Кричевский, Е.М. Дубовская. – М.: Аспект Пресс, 2001. – 318 с.
4. Москаленко В.В. Соціальна психологія. [Підручник для студ. вищих навч. закладів. Вид. 2-е доп. та випр.] / В.В. Москаленко. - К., 2008 – 688 с.
5. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія: Підручник: у 2 кн. Кн. 2: Соціальна психологія груп. Прикладна соціальна психологія. / Л.Е. Орбан-Лембрик. – К.: Либідь, 2006. – 560 с.
6. Пайнс Э. Маслач К. Практикум по социальной психологии./ Э.Пайнс, К. Маслач (Серия «Практикум по психологии») - СПб., Питер, 2001. – 528 с.

Семінарсько-практичне заняття 9.

Тема: Конформність і конформізм.

Питання до семінару.

1. Прояви конформності в експериментах Аша та Мілграма.
2. Основні причини конформної поведінки (аналіз ситуацій).
3. Особливості прояву ролі «незгодного» в малій групі та суспільстві, методи виявлення рис особистості, що спричиняють конформну поведінку.

Література.

1. Андреева Г. М. Социальная психология. [Учебное пособие для вузов] / Г.М. Андреева. - М., 1999. - 376 с.
2. Зимбардо Ф., Ляйппе М. Социальное влияние / Ф. Зимбардо, М. Ляйппе. (Серия «Мастера психологии») — СПб.: Питер, 2001. — 448 с.
3. Корнев М.Н., Коваленко А.Б. Соціальна психологія. [Підруч. для студ. вищ. навч. закл.] / М.Н. Корнев, А.Б. Коваленко. - К.: Геопринт, 2006. - 400 с.
4. Кричевский Р.Л., Дубовская Е.М. Социальная психология малой группы. [Учебное пособие для вузов] / Р.Л. Кричевский, Е.М. Дубовская. – М.: Аспект Пресс, 2001. – 318 с.
5. Майерс Д. Социальная психология / Д. Майерс – М.: Спб.: Питер, 2007. – 794 с.
6. Москаленко В.В. Соціальна психологія. [Підручник для студ. вищих навч. закладів. Вид. 2-е доп. та випр.] / В.В. Москаленко. - К., 2008 – 688 с.
7. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія: Підручник: у 2 кн. Кн. 2: Соціальна психологія груп. Прикладна соціальна психологія. / Л.Е. Орбан-Лембрик. – К.: Либідь, 2006. – 560 с.
8. Пайнс Э. Маслач К. Практикум по социальной психологии./ Э.Пайнс, К. Маслач (Серия «Практикум по психологии») - СПб., Питер, 2001. – 528 с.

Семінарсько-практичне заняття 10.

Тема: Лідерство і засоби управління групою.

1. Здійснення управління групою, визначення методів діагностики управлінських якостей та стилів керівництва; інтегративні стилі керівництва та основні перешкоди на шляху до ефективного управління, необхідність знати власні обмеження (М. Вудкок, Д. Френсіс).
2. Лідерський потенціал в групі, виявлення лідерів.
3. Методики діагностики стилів керівництва та управлінських якостей.

Література.

1. Андреева Г. М. Социальная психология. [Учебное пособие для вузов] / Г.М. Андреева. - М., 1999. - 376 с.
2. Зимбардо Ф., Ляйппе М. Социальное влияние / Ф. Зимбардо, М. Ляйппе. (Серия «Мастера психологии») — СПб.: Питер, 2001. — 448 с.
3. Корнев М.Н., Коваленко А.Б. Соціальна психологія. [Підруч. для студ. вищ. навч. закл.] / М.Н. Корнев, А.Б. Коваленко. - К.: Геопринт, 2006. - 400 с.

4. Кричевский Р.Л., Дубовская Е.М. Социальная психология малой группы.[Учебное пособие для вузов] / Р.Л. Кричевский, Е.М. Дубовская. – М.: Аспект Пресс, 2001. – 318 с.
5. Майерс Д. Социальная психология / Д. Майерс – М.: Спб.: Питер, 2007. – 794 с.
6. Москаленко В.В. Соціальна психологія. [Підручник для студ. вищих навч. закладів. Вид. 2-е доп. та випр.] / В.В. Москаленко. - К., 2008 – 688 с.
7. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія: Підручник: у 2 кн. Кн. 2: Соціальна психологія груп. Прикладна соціальна психологія. / Л.Е. Орбан-Лембрик. – К.: Либідь, 2006. – 560 с.
8. Пайнс Э. Маслач К. Практикум по социальной психологии./ Э.Пайнс, К. Маслач (Серия «Практикум по психологии») - СПб., Питер, 2001. – 528 с.

Семінарсько-практичне заняття 11.

Тема: Технології прийняття групового рішення.

1. Мозковий штурм та групове інтерв'ю. Особливості проведення мозкового штурму та групового інтерв'ю.
2. Розробка питань та ідей для застосування вищезазначених технологій прийняття групового рішення (методика Едварда де Боно).

Література.

1. Авдеев В. В. Психотехнология решения проблемных ситуаций. / В. В. Авдеев. – М.: Феликс, 1992.
2. Методы социальной психологии / Под ред. Е. С. Кузьмина, В. Е. Семенова. – Л.: Изд-во ЛГУ, 1977
3. Методы социально-психологического исследования: [Учебное пособие для вузов] / Под ред. Т.В. Фоломеевой. – Кемерово: Юнити, 2002. – 277 с.
4. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія: Підручник: у 2 кн. Кн. 2: Соціальна психологія груп. Прикладна соціальна психологія. / Л.Е. Орбан-Лембрик. – К.: Либідь, 2006. – 560 с.
5. Эдвард де Боно. Шесть шляп мышления. / Эдвард де Боно. – СПб.: Питер, 1997.

Семінарсько-практичне заняття 12.

Тема: Особливості визначення групової згуртованості і сумісності.

1. Визначення поняття «групова згуртованість», аналіз групової сумісності і процесу формування групової згуртованості.
2. Індекс групової згуртованості Сішора, експертна оцінка згуртованості навчальної групи, визначення опосередкованої групової згуртованості, ціннісно-орієнтаційної єдності групи, інтерактивної згоди в малих групах.

Література.

1. Андреева Г.М. Социальная психология: [Учеб. для высших учеб. заведений] / Г.М. Андреева. – М: Аспект Пресс, 2004. – 365 с.
2. Большая энциклопедия психологических тестов / сост. А. Карелин – М.: Изд-во Эксмо, 2005. – 416 с.

3. Корнєв М.Н., Коваленко А.Б. Соціальна психологія. [Підруч. для студ. вищ. навч. закл.] / М.Н. Корнєв, А.Б. Коваленко. - К.: Геопринт, 2006. - 400 с.
4. Кричевский Р.Л., Дубовская Е.М. Социальная психология малой группы.[Учебное пособие для вузов] / Р.Л. Кричевский, Е.М. Дубовская. – М.: Аспект Пресс, 2001. – 318 с.
5. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія: Підручник: у 2 кн. Кн. 2: Соціальна психологія груп. Прикладна соціальна психологія. / Л.Е. Орбан-Лембрик. – К.: Либідь, 2006. – 560 с.
6. Пайнс Э. Маслач К. Практикум по социальной психологии./ Э. Пайнс, К. Маслач (Серия «Практикум по психологии») - СПб., Питер, 2001. – 528 с.

Змістовний модуль 2. Дослідження великих соціальних груп і масових явищ. Семінарсько-практичне заняття 13.

Тема: Психологія масових рухів.

1. Етнічність, етнос як велика соціальна група.
2. Природа етнічності, концепція Г. Солдатової «Типи етнічної ідентичності».
3. Дослідження міжетнічної напруги.
4. Політичні та релігійні рухи.

Література.

1. Андреева Г. М. Социальная психология: [Учеб. для высших учеб. заведений] / Г. М. Андреева. – М: Аспект Пресс, 2004. – 365 с.
2. Корнєв М. Н., Коваленко А. Б. Соціальна психологія. [Підруч. для студ. вищ. навч. закл.] / М. Н. Корнєв, А. Б. Коваленко. - К.: Геопринт, 2006. - 400 с.
3. Московичи С. Век толп. Историч. Трактат по психологи масс. / С. Московичи. – М., 1996.
4. Орбан-Лембрик Л. Е. Соціальна психологія: Підручник: у 2 кн. Кн. 2: Соціальна психологія груп. Прикладна соціальна психологія. / Л. Е. Орбан-Лембрик. – К.: Либідь, 2006. – 560 с.
5. Ольшанский Д. В. Массовые настроения в политике. / Д. В. Ольшанский. – М., 1995.
6. Ольшанский Д. В. Психология масс. / Д. В. Ольшанский. – СПб., 2002.

Змістовний модуль 3. Прикладні дослідження в соціальній психології.

Семінарсько-практичне заняття 14.

Тема: Прикладні аспекти соціальної психології реклами.

1. Види і функції реклами, цільова спрямованість реклами різних видів.
2. Психологічні механізми впливу реклами на споживачів різного соціального статусу, віку, статі, інтелекту (афективні, когнітивні, конототивні складові рекламного впливу).
3. Психологічні особливості вибору властивостей товару, який рекламується, психологічна експертиза рекламної продукції.
4. Проведення фокус-груп з метою вивчення попиту на товари.

Література.

1. Викентьев И.Л. Приемы рекламы и Public Relations / И.Л. Викентьев. – СПб.: ТОО «ТРИЗ-ШАНС», 1995. – 228 с.
2. Клименко І.В. Особливості психосемантичної організації повідомлень соціальної реклами, спрямованої на підліткову аудиторію / І.В. Клименко // Актуальні проблеми психології. Психологія особистості. Психологічна допомога особистості. – Т.11, Вип. 7, ч.1. – К., 2013.- С. 425-430.
3. Козлова О.С. Сприйняття медіа-повідомлень підлітками як чинник незадоволеності власним тілом // Актуальні проблеми психології: збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С. Костюка, Т. 9, вип. 5 / за ред. С. Д. Максименка та ін./ О.С. Козлова. – К., 2010 р. – с. 169-173.
4. Козлова О.С. Статеві особливості сприйняття ідеалізованих образів реклами // актуальні проблеми психології: збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С. Костюка, Т. 1, вип. 30 / за ред. С. Д. Максименка та ін./ О.С. Козлова. – К., 2011 р. – с. 307-311.
5. Селиверстов С.Э. Социальная реклама. Искусство воздействия словом / С.Э. Селиверстов. – М.: Бахрах –М, 2006. – 228 с.
6. Ширков Ю.Э. Практические направления социально-психологических работ в области рекламы / Ю.Э. Ширков // Социальная психология: Хрестоматия: Учеб. Пособие для студентов вузов / Сост. Е.П. Белинская, О.А. Тихомандрицкая. – М.: Аспект Пресс, 2003. – 475 с.